



> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Stichting PCO Hilleegersberg-Schiebroek
Bergse Linker Rottekade 315
3056 LK ROTTERDAM

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Datum 12 september 2018
Betreft: Aanpassing besluit verplichte meldcode huiselijk geweld
en kindermishandeling

Geachte heer, mevrouw,

Middels deze brief willen we u informeren over de aanpassing van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode geldt voor professionals die werkzaam zijn in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie. Ook uw organisatie valt onder de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Organisaties in deze sectoren stellen de meldcode voor hun personeelsleden en medewerkers vast. Daarnaast hebben organisaties de taak om de kennis en het gebruik van de meldcode voor hun personeelsleden en medewerkers te bevorderen.

Per 1 januari 2019 verandert het Besluit verplichte meldcode. Het wordt een professionele norm om een melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling, door professionals vertaald in vermoedens van acute en structurele onveiligheid. Om te bepalen of daar sprake van is, gebruiken professionals een afwegingskader in de meldcode.

U, als wettelijk verantwoordelijke, dient de meldcode in uw organisatie uit te breiden met het afwegingskader voor de professionals die in uw organisatie werkzaam zijn. Ook wordt van u verwacht dat u de verbeterde meldcode binnen uw organisatie bekend maakt en dat u het gebruik ervan bevordert. De afwegingskaders zijn door de beroepsgroepen opgesteld, u hoeft als organisatie dus zelf geen afwegingskader op te stellen.

U vindt de afwegingskaders die door beroepsgroepen zijn opgesteld op de website van de Rijksoverheid met de zoekterm 'toolkit meldcode'. Ook vindt u in deze toolkit diverse hulpmiddelen ter implementatie van de verbeterde meldcode.

Als bijlage bij deze brief treft u ook een informatiesheet waarin staat uitgelegd wat er per 1 januari 2019 verandert en hoe uw organisatie zich kan voorbereiden op de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Justitie en Veiligheid houden toezicht op de naleving van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Gemeenten houden toezicht op de Wet verplichte meldcode voor wat betreft de maatschappelijke ondersteuning en hebben de GGD aangewezen als toezichthouder voor de kinderopvang. Ook het inspectietoezicht gaat vanaf 1 januari 2019 uit van de verbeterde meldcode.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Mocht u naar aanleiding van deze brief en de informatiesheet nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met het ministerie van VWS via meldcodehgenkimi@minvws.nl.

Met vriendelijke groet,

Mede namens het Ministerie van Justitie en Veiligheid,
het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

namens deze,

Hoogachtend,
de directeur Jeugd,



Ir. M. J. Smit



Wat u als organisatie moet weten over de verbeterde Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

1. Wat gaat er veranderen in de meldcode per 1 januari 2019?

In de huidige meldcode staan vijf stappen die een beroepskracht doorloopt als hij of zij huiselijk geweld of kindermishandeling vermoedt. Deze stappen blijven ook na 1 januari 2019 gelijk, met uitzondering van stap 4 en 5.

In stap 5 vervalt het onderscheid tussen hulp verlenen of melden. De beroepskracht neemt in de nieuwe situatie twee losse besluiten:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het per 1 januari 2019 verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode. In dit afwegingskader staan vragen die de beroepskracht helpen bepalen of een melding bij Veilig thuis noodzakelijk is. Dit is in ieder geval noodzakelijk als er vermoedens zijn van acuut of structureel huiselijk geweld of kindermishandeling.

2. Wie is waarvoor verantwoordelijk als het gaat om het opstellen, aanpassen en gebruiken van de verbeterde meldcode?

- Organisaties (in de persoon van bijvoorbeeld een directeur of een bestuur) zijn verplicht om de verbeterde meldcode met afwegingskaders vast te stellen voor hun medewerkers, te implementeren in hun organisatie en de kennis en het gebruik van de verbeterde meldcode te bevorderen bij hun medewerkers. Zie via deze [link](#) wie voor uw organisatie wettelijke verantwoordelijke is voor het vaststellen en het bevorderen van de kennis.
- Professionals die vallen onder de sectoren waarvoor de Wet verplichte meldcode geldt, zijn verplicht om te werken met de verbeterde meldcode met de afwegingskaders.

3. Hoe kan ik als bestuurder of directeur de Meldcode aanpassen?

U hanteert als organisatie al de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (versie 2013). Deze kunt u aanpassen aan de hand van het nieuwe stappenplan. Uw beroepskrachten maken gebruik van een afwegingskader dat gemaakt is door hun eigen beroepsgroep en dat past bij hun eigen beroepspraktijk. De afwegingskaders voegt u toe aan uw meldcode. De verschillende afwegingskaders zijn beschikbaar op [rijksverheid.nl](#). Mocht u nog niet bekend zijn met de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, dan vindt u op de voorgaande link ook een algemeen basismodel.

4. In mijn organisatie werken verschillende beroepskrachten vanuit verschillende beroepsgroepen. Werken we vanaf 2019 dan ook met verschillende afwegingskaders?

- Dat is mogelijk als u binnen uw organisatie werkt met beroepskrachten van verschillende beroepsgroepen. Hoewel alle professionals met dezelfde 5 stappen uit de meldcode werken, kan het afwegingskader per beroepsgroep verschillen.
- Overigens komen de vragen die beroepskrachten zich stellen met het afwegingskader voor het grootste deel overeen in de verschillende afwegingskaders.
- Dit kan in dezelfde lijn worden gezien als het toepassen van verschillende richtlijnen van professionals.
- Het kan dus zijn dat beroepskrachten een situatie verschillend benaderen. Mocht dat het geval zijn, dan kunnen zij hierover samen het gesprek aan gaan. Daarbij kunnen zij, indien aanwezig, ook een aandachtsfunctionaris betrekken.
- Een beroepskracht heeft bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling altijd het recht om te melden, ook als er geen overeenstemming is tussen collega's.

5. Hoe kan mijn organisatie het gebruik van de meldcode bevorderen?

De Wet verplichte meldcode zegt niet alleen dat er in een organisatie een meldcode aanwezig moet zijn, maar ook dat de organisatie de kennis over en het gebruik van de meldcode binnen de organisatie moet bevorderen. De wet laat de invulling van deze verplichting over aan de organisaties zodat goed kan worden ingespeeld op de behoeften en vragen van de medewerkers. Deze ruimte om een eigen invulling te geven aan scholing en training, laat onverlet dat het om een wettelijke plicht gaat.

Dit betekent dat de organisatie, bijvoorbeeld op verzoek van de inspectie of de gemeente concreet moet kunnen beschrijven wat er is gedaan, bijvoorbeeld aan scholing en training van medewerkers, om de kennis en het gebruik van de meldcode te bevorderen en wat de plannen op dit punt zijn voor het komende jaar. Bij het bevorderen van de kennis over en het gebruik van de meldcode kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

- het informeren van beroepskrachten over de meldcode die wordt gehanteerd en het doel daarvan;
- het aanbieden van voldoende en regelmatig terugkerende opleidingen en trainingen voor de beroepskrachten;
- het opnemen van de meldcode in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers;

- het regelmatig evalueren van het gebruik van de meldcode op basis van de casuïstiek. Dit draagt bij aan de verbetering van de kwaliteit van de meldcode en van de bewustwording van de handelwijze van de professionals bij signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- het zorgen voor de beschikbaarheid van deskundigen die kunnen worden geraadpleegd;
- het zicht houden op de effecten van de meldcode.

6. Waarom wordt de meldcode aangepast?

Het doel van de aanpassing van de meldcode is om te zorgen dat slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling zo snel en duurzaam mogelijk in veiligheid komen, door Veilig Thuis op tijd op de hoogte te brengen van de situatie. Aan de hand van de meldcode melden beroepskrachten vermoedens van ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis waardoor onveilige situaties eerder in beeld komen, informatie uit verschillende meldingen kan worden gecombineerd, er gezamenlijk kan worden gekeken naar het inzetten van effectieve hulp en situaties beter kunnen worden gevolgd over een langere termijn. Afwegingskaders helpen de beroepskracht door ze houvast te geven bij de afweging of de problematiek zodanig ernstig is dat het doen van een melding als een professionele norm wordt beschouwd/noodzakelijk is. Na het doorlopen van de meldcode mag melden echter altijd.

7. Voor wie geldt de meldcode?

De meldcode geldt voor beroepskrachten uit de volgende sectoren:

- Gezondheidszorg: denk aan artsen, verpleegkundigen, verloskundigen, tandartsen, paramedici, kraamzorg en professionals uit de geestelijke gezondheidszorg.
- Onderwijs: denk aan onderwijzend personeel en leerplichtambtenaren.
- Kinderopvang: denk aan kinderopvangleidsters en gastouders.
- Maatschappelijke ondersteuning/sociaal werk: denk aan algemeen sociaal/maatschappelijk werkers, (thuis) zorgmedewerkers, welzijnswerkers en MEE consultants.
- Jeugdhulp: denk aan medewerkers van gecertificeerde instellingen, jeugdhulpaanbieders en wijkteams.
- Justitie: denk aan reclasseringswerkers en medewerkers van gevangenis.

Meer informatie

Vindt u via de rijksoverheid op het dossier meldcode of via meldcodehgenkimi@minvws.nl